

การทดลองเปรียบเทียบพันธุ์เบญจมาศ

Chrysanthemum Varieties Trial

แสงธรรม คมกฤต

คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในต่างประเทศเบญจมาศเป็นต้นไม้ดอกชนิดหนึ่งที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย มีการใช้ไม้ดอกชนิดนี้เป็นไม้กระถางและไม้ตัดดอกกันมาก ในประเทศไทยนี้มีผู้ปลูกเบญจมาศสำหรับจำหน่ายแก่ประชาชนและปรากฏว่าได้รับความนิยมไม่แพ้ไม้ดอกชนิดอื่น ๆ

ปัญหาที่ประสบอยู่ในปัจจุบันคือ พันธุ์ที่ปลูกกันอยู่ในปัจจุบันมีน้อยพันธุ์ และนอกจากนี้แล้วยังมีดอกที่ขนาดค่อนข้างเล็ก ถ้าหากว่าได้มีการนำพันธุ์แปลก ๆ ออกไป และมีดีตรงแตกต่างกันมาปลูก จะทำให้มีผู้นิยมไม้ดอกชนิดนี้มากขึ้น ดังนั้นทางแผนกวิชาพืชกรรมจึงได้ทำการทดลองเปรียบเทียบพันธุ์เบญจมาศพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งเพื่อที่จะได้รับทราบว่ามีพันธุ์ใดบ้างที่เหมาะสมสำหรับที่จะปลูกต่อไป และในการทดลองครั้งนี้ Dr. H. Kamemoto ที่ปรึกษาสาขาพืช วิทยาลัยเกษตรศาสตร์—สาไถอ ได้เป็นผู้ส่งกิ่งพันธุ์ให้จาก

เนอเซอริของ Mr. Okabe นครสทโนตุ มงรัฐสาไถอ

การทดลองได้ทำที่แผนกวิชาพืชกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน พระนคร โดยเริ่มทำการทดลองเมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2506 กิ่งพันธุ์เบญจมาศที่ใช้ในการทดลองนี้เป็นกิ่งที่ออกรากแล้ว มี 38 พันธุ์ พันธุ์ละ 10 กิ่ง การปลูกลงในกระถางขนาด 8 นิ้ว กระถางละ 1 กิ่ง เครื่องปลูกที่ใช้มีส่วนผสมดังนี้ คือ ดิน 1 ส่วน ผสมกับหญ้าหมัก 1 ส่วน และหลังจากปลูกแล้ว 15 วันได้ทำการเด็ดยอด (pinching) ของทุก ๆ ต้น เพื่อให้ต้นแตกตาข้าง เมื่อต้นผลิดอกตามได้ทำการเด็ดดอกข้างของพวก standard และพวก spider คงเหลือไว้แต่เพียงดอกแรกถึงดอกเท่านั้น ส่วนพวก decorative, pompon และ anemone นั้นไม่ได้เด็ดดอก

ตารางที่ 1 ผลการทดลองเปรียบเทียบพันธุ์เบญจมาศ 38 พันธุ์

พันธุ์	ความสูงของต้น (ซม.)	วันที่ดอกแรกบาน	ขนาดของ ดอก (ซม.)	สีของดอก	ชนิดของดอก	หมายเหตุ
Fred Yule	36.9	18 เมษายน	8.0	เหลืองเข้ม	standard	ต้นเจริญเติบโตเร็ว สีของดอก เข้มมาก ส่วนดอกสั้น
Autumn leaves	35.6	16 เมษายน	8.0	เหลือง	standard	รูปทรงดอกไม่ดี กลับดอกมี น้อยชั้น
Red balcomb	44.4	13 พฤษภาคม	9.0	เหลืองเข้ม	standard	ดอกไม่บานเต็มที่ ทำให้รูปทรง ของดอกเสียไป
Indianapolis	32.3	14 เมษายน	12.0	เหลือง	standard	ให้ดอกเร็วมากและดอกมี ขนาดใหญ่ รูปทรงดอกดี
Golden boy	38.4	13 เมษายน	8.5	เหลือง	standard	ให้ดอกเร็วและทนต่อโรคและ แมลงได้ดี
Knight	38.5	20 พฤษภาคม	8.2	เหลือง	standard	ดอกเป็นโรค blight มาก ผลิดอกช้า
Lee Powell	30.6	14 เมษายน	6.5	เหลือง	standard	ให้ดอกเร็ว ดอกเป็นโรค blight มาก
Cheerful	32.8	16 พฤษภาคม	3.6	ชมพู	decorative	สีของดอกชัดและเกือบจะ กลายเป็นขาวหลังจากบานแล้ว 2-3 วัน
Criterion	31.7	18 พฤษภาคม	4.7	ชมพู	decorative	สีดอกชัดหลังจากบานแล้ว 4-5 วัน
Downstar	33.1	22 เมษายน	5.5	ขาว	decorative	
Bronz dot	31.9	18 เมษายน	3.5	แดงบริเวณกลางดอก ดอกเหลืองรอบดอก	pompon	ดอกดก ทรงดอกดี เหมาะ สำหรับเป็นไม้กระถางมาก

พันธุ์	ความสูงของต้น (ซม.)	วันที่ดอกแรกบาน	ขนาดของ ดอก (ซม.)	สีของดอก	ชนิดของดอก	หมายเหตุ
Illinois snow drift	32.3	10 พฤษภาคม	4.0	ขาว	decorative	เป็นโรค blight มาก ทำให้ ดอกมีคุณภาพต่ำ
Cloudburst	40.2	29 เมษายน	7.0	ขาว	decorative	ต้นเจริญเติบโตได้ดี รูปทรง ดอกดี
Tip top	35.1	10 พฤษภาคม	5.0	ขาว	decorative	ต้นโตเร็วรูปทรงดอกดี
Gold top	31.8	8 พฤษภาคม	5.0	เหลือง	decorative	ทนต่อโรค blight ได้เป็น อย่างดี
Humdinger	25.7	15 พฤษภาคม	7.0	ชมพู	pompon	สีของดอกจางเป็นชมพูอ่อน หลังจากที่ดอกบานแล้ว
Copper chip	43.4	24 เมษายน	5.5	เหลืองอ่อน	decorative	ดอกดกมาก เหมาะสำหรับ เป็นไม้กระถาง
Beauregard	40.7	23 มีนาคม	6.0	ชมพู	pompon	ผลิตรายเร็ว สีดอกจาง
Golden stardust	33.3	20 เมษายน	5.9	เหลืองอ่อน	pompon	ดอกดก ทรงดอกดี
Little America	26.2	22 เมษายน	5.8	ขาว	anemone	เป็นโรค wilt มาก
Blue chip	31.7	22 เมษายน	6.0	ม่วง	decorative	สีดอกจางหลังจากบานแล้ว
Sunbeam	42.7	21 เมษายน	5.5	เหลือง	decorative	เป็นโรค blight มาก
Alert	31.9	16 เมษายน	6.5	ชมพู	decorative	ต้นเจริญเติบโตดี ดอกสีจาง ลงเล็กน้อยหลังจากที่บานแล้ว
Ice follies	30.2	24 เมษายน	6.0	ขาว	decorative	

พันธุ์	ความสูงของต้น (ซ.ม)	วันที่ดอกแรกบาน	ขนาดของ ดอก (ซ.ม)	สีของดอก	ชนิดของดอก	หมายเหตุ
Mayford Tetan	35.8	17 เมษายน	8.5	เหลืองอ่อน	standard	ดอกบานไม่เต็มที่ แต่รูปทรง ดอกดีมาก
Fred's shoemith	28.6	22 เมษายน	9.0	ขาว	standard	เป็นโรค blight มาก
Miss America	35.1	20 เมษายน	9.0	ชมพูแก่	standard	สีของดอกเข้มและไม่อาจ เหมือน พันธุ์อื่นที่มีดอกสีชมพู
Tokyo	42.3	29 เมษายน	12.0	ขาว	spider	ต้นสูง ดอกกลับน้อยทำให้ดอก ไม่สวย
Phum	40.6	18 พฤษภาคม	11.9	ชมพู	spider	ดอกไม้บานเต็มที่ แมงมุมแดง รบกวนมาก
Maple leaves	45.5	20 พฤษภาคม	11.0	เหลือง	spider	ดอกบานไม่เต็มที่
Rosamund	32.6	3 พฤษภาคม	9.0	เหลือง	standard	ต้นเจริญเติบโตดี ส่วนดอก ขาวเหมาะสำหรับปักแจกัน
Golden arrow	28.2	16 เมษายน	7.0	เหลืองจัด	standard	รูปทรงดอกดี
Marble head	32.6	14 เมษายน	7.5	ขาว	standard	ทรงดอกดีเป็นโรค blight มาก
Albatross	31.1	7 เมษายน	9.0	ชมพู	standard	สีของดอกจางหลังจากบานแล้ว
Amber bright	36.4	15 เมษายน	9.0	เหลือง	standard	รูปทรงดอกดี แต่ต้นเป็นโรค wilt มาก
Orchid Queen	35.2	11 เมษายน	8.9	ชมพู	standard	สีของดอกจาง
Pink chief	32.1	1 เมษายน	9.0	ชมพู	standard	สีของดอกจาง ให้ดอกเร็ว
Major bows	33.2	6 เมษายน	9.0	ชมพู	standard	สีของดอกจาง

จากผลของการทดลองในครั้งนพอที่จะกล่าว ได้ว่า

1. เบญจมาศ พวก decorative ส่วนมาก
เจริญเติบโตได้ดี และให้ดอกที่มีรูปทรงดี
2. เบญจมาศ พวก standard บางพันธุ์
ให้ดอกไม่ดี โดยที่ดอกไม่บานเต็มที่บ้าง
หรือไม่ทนทานต่อโรคบ้าง ดังนั้นเป็นต้น
3. เบญจมาศ พวก pompon นั้นให้ผลดีมาก
เหมาะสำหรับจะใช้เป็นไม้กระถาง
อย่างยิ่ง
4. เบญจมาศที่ให้ดอกดกชมพ หรือ ม่วง
ดีของดอกส่วนมากมักจะชดด้งจากที่
ดอกบานแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากในขณะ
ที่ต้นผลิดอกนั้น อุณหภูมิค่อนข้างสูง

ส่วนพันธุ์ที่มีดอกดีเหล่านั้นยังไม่เปลี่ยนแปลง

SUMMARY

Thirty eight varieties of chrysanthemum were introduced from Hawaii and put on trial at the Department of Horticulture, Kasetsart University, Bangkok. The rooted cuttings were planted on January 30, 1961. The results can be broadly summarized as follows.

1. Most of the spray type had good growth and produced attractive flower.
2. Some of the standard type did not produce good flower, some failed to open fully and some were very susceptible to diseases.
3. The pompon type such as 'Bronz dot' seems to be excellent for potted plant.
4. The flowers of the spider type failed to develop fully and were very susceptible to mites.